

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ «ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
МИКОЛАЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ В.О.СУХОМЛИНСЬКОГО»

ЗАТВЕРДЖЕНО

педагогічною радою
Відокремленого структурного
підрозділу «Фаховий коледж
Миколаївського національного
університету
імені В. О. Сухомлинського»
від 01 лютого 2022 року протокол № 4
Голова педагогічної ради
Раїса ВДОВИЧЕНКО

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ
У ВСП «ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ МИКОЛАЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ В.О.СУХОМЛИНСЬКОГО»**

1. Загальні положення

Положення про дистанційне навчання (далі – Положення) у Фаховому коледжі Миколаївського національного університету імені В.О.Сухомлинського (далі – Коледж) є нормативним документом, який регламентує організацію застосування технологій дистанційного навчання в Коледжі.

Це Положення розроблене відповідно до Положення про дистанційне навчання, затверджене наказом Міністерства освіти і науки України № 466 від 25.04.2013 (із змінами і доповненнями); Указу Президента України №344/2013 від 25 червня 2013 року «Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 року», законів України «Про фахову передвищу освіту», «Про вищу освіту», «Про освіту» та Положення про Національну освітню електронну платформу (наказ МОН України № 523 від 22.05.2018), наказу Міністерства освіти і науки України від 08 вересня 2020 року № 1115 «Про затвердження ПОЛОЖЕННЯ про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти»

Дистанційне навчання – це індивідуалізований процес набуття особою загальних і фахових компетентностей, організований шляхом опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників освітнього процесу у спеціалізованому середовищі, яке функціонує на основі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій.

Мета дистанційного навчання полягає в наданні освітніх послуг шляхом застосування у навчанні сучасних інформаційно-комунікаційних технологій відповідно до державних стандартів фахової передвищої, вищої, загальної середньої освіти; за програмами підготовки громадян для вступу до закладів фахової передвищої освіти.

Завданням дистанційного навчання є забезпечення рівних можливостей громадян у реалізації їхнього конституційного права на здобуття освіти, присвоєння і підвищення професійної кваліфікації незалежно від статі, раси, національності, соціального і майнового стану, роду й характеру занять, світоглядних переконань, належності до партій, ставлення до релігії, віросповідання, стану здоров'я, місця проживання та з урахуванням їхніх здібностей.

У цьому Положенні терміни і поняття вжито в таких значеннях:

– *асинхронний режим* – взаємодія між суб'єктами дистанційного навчання, під час якої учасники взаємодіють між собою із затримкою у часі, застосовуючи при цьому електронну пошту, форум, соціальні мережі тощо;

– *веб-ресурси навчальних дисциплін (програм), дистанційні курси* – систематизоване зібрання інформації та засобів навчально-методичного характеру, необхідних для засвоєння навчальних дисциплін (програм) та доступних через Інтернет (локальну мережу) за допомогою веб-браузера та/або інших програмних засобів;

– *веб-середовище дистанційного навчання* – системно організована сукупність веб-ресурсів навчальних дисциплін (програм), програмного забезпечення для управління веб-ресурсами, засобів взаємодії суб'єктів дистанційного навчання та управління дистанційним навчанням;

– *дистанційна форма навчання* – форма організації освітнього процесу в Коледжі, яка забезпечує реалізацію дистанційного навчання та передбачає можливість отримання випускниками документів державного зразка про здобуття відповідного освітнього ступеня;

– *інформаційно-комунікаційні технології дистанційного навчання* – технології створення, накопичення, зберігання та доступу до дистанційних курсів (електронних ресурсів) навчальних дисциплін (програм), а також забезпечення організації і супроводу освітнього процесу за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення та засобів інформаційно- комунікаційного зв'язку;

– *психолого-педагогічні технології дистанційного навчання* – система засобів, прийомів, кроків, послідовне здійснення яких забезпечує виконання завдань навчання, виховання і розвитку особистості;

– *синхронний режим* – взаємодія між суб'єктами дистанційного навчання, під час якої всі учасники одночасно перебувають у веб-середовищі дистанційного навчання (чат, аудіо-, відеоконференції, соціальні мережі тощо);

– *система дистанційного навчання* – програмне забезпечення для створення, збереження, накопичення дистанційних курсів, призначена для організації освітнього процесу та контролю за навчанням через Інтернет та/або локальну мережу, а також забезпечує авторизований доступ суб'єктів дистанційного навчання до цих курсів;

– *суб'єкти дистанційного навчання* – особи, які навчаються (студент, слухач), та особи, які забезпечують освітній процес в умовах дистанційного навчання (педагогічні працівники, методисти тощо);

– *технології дистанційного навчання* – комплекс освітніх технологій (зокрема психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних), які надають можливість реалізувати процес дистанційного навчання в Коледжі.

2.Реалізація дистанційного навчання

Дистанційне навчання може бути реалізоване шляхом:

- застосування дистанційної форми як окремої форми навчання;

- використання технологій дистанційного навчання для забезпечення змішаного навчання, яке є підходом, педагогічною й технологічною моделлю, методикою, що поруч із онлайн-технологіями спирається також і на безпосередню взаємодію між студентами та викладачами в аудиторії.

Технології дистанційного навчання під час організації денної форми навчання можна використовувати в Коледжі за наявності відповідного кадрового та системотехнічного забезпечення.

3. Особливості організації освітнього процесу в умовах дистанційного навчання

3.1. Дистанційне навчання здійснюється відповідно до освітньої програми закладу освіти та має забезпечувати виконання суб'єктами дистанційного навчання державних стандартів освіти. У разі потреби дистанційне навчання може організовуватися за індивідуальним навчальним планом.

3.2. З метою забезпечення в Коледжі єдиних підходів до створення електронного освітнього середовища педагогічна рада схвалює використання конкретних інформаційно-комунікаційних систем (електронних освітніх платформ), комунікаційних онлайн сервісів та інструментів, за допомогою яких організовується освітній процес під час дистанційного навчання. У рамках таких єдиних підходів педагогічні працівники, користуючись академічною свободою, можуть обирати форми, методи і засоби дистанційного навчання.

3.3. Освітній процес в умовах дистанційного навчання необхідно здійснювати в таких формах: самостійна робота; навчальні заняття; практична підготовка; контрольні заходи, корекційно-розвиткові заняття, вебінари, онлайн

форуми та конференції, дослідницьку, пошукову, проєктну діяльність, навчальні ігри, консультації та інші форми організації освітнього процесу, визначені освітньою програмою спеціальності (навчальними програмами з окремих предметів (інтегрованих курсів)).

3.4. Основною формою організації освітнього процесу в умовах дистанційного навчання є самостійна робота. Основними видами навчальних занять в умовах дистанційного навчання є: лекція, семінар, практичні заняття, лабораторні заняття, консультації тощо. Лекцію, консультацію, семінар проводять із студентами дистанційно у синхронному або асинхронному режимі відповідно до навчального плану та розкладу занять.

3.5. Отримання навчальних матеріалів, спілкування між суб'єктами дистанційного навчання під час навчальних занять, організованих дистанційно, можна забезпечувати через надання відео-, аудіо-, графічної та текстової інформації у синхронному або асинхронному режимі.

3.6. Практичне заняття, яке передбачає виконання студентом практичних (контрольних) робіт, може проводитися дистанційно в асинхронному режимі. Окремі практичні завдання можна виконувати в синхронному режимі, якщо це передбачено робочою програмою навчальної дисципліни.

3.7. Лабораторне заняття організують очно у спеціально обладнаних навчальних лабораторіях або дистанційно з використанням віртуальних тренажерів і лабораторій.

3.8. До інших видів навчальних занять зараховують ділові ігри, виконання проєктів у групах тощо. Їх можна проводити очно або дистанційно у синхронному або асинхронному режимі відповідно до робочої програми навчальної дисципліни.

3.9. Практичну підготовку студентів в умовах дистанційного навчання здійснюють за окремо затвердженою програмою.

3.10. Контрольні заходи з навчальної дисципліни передбачають поточний, проміжний (атестація), підсумковий та інші види контролю навчальних досягнень студентів. Усі контрольні заходи організують дистанційно або очно з використанням можливостей інформаційно-комунікаційних технологій, зокрема відеоконференц-зв'язку, за умови забезпечення аутентифікації того, хто здобуває освіту.

3.11. Педагогічні працівники самостійно визначають режим (синхронний або асинхронний) проведення окремих навчальних занять. При цьому не менше 30 відсотків навчального часу, передбаченого освітньою програмою закладу освіти, організовується в синхронному режимі (решта навчального часу організовується в асинхронному режимі).

3.12. Робота педагогічних працівників в умовах дистанційного навчання чи з використанням технологій дистанційного навчання може виконуватися поза робочими приміщеннями чи територією закладу освіти, в будь-якому місці за вибором працівника відповідно до вимог статті 60-2 Кодексу законів про працю України..

3.13. Для студентів, які не можуть взяти участь у синхронному режимі взаємодії з поважних причин (стан здоров'я, відсутність доступу (обмежений доступ) до мережі Інтернет або технічних засобів навчання, зокрема дітей із сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах, багатодітних, малозабезпечених сімей тощо), заклад освіти забезпечує використання інших засобів комунікації, доступних для учнів (телефонний, поштовий зв'язок тощо).

3.14. Педагогічні працівники коледжу забезпечують регулярне відстеження результатів навчання студентів, а також надання їм підтримки в освітньому процесі (за потреби). Оцінювання результатів навчання проводиться за видами оцінювання, визначеними спеціальними законами, і відповідно до критеріїв, визначених МОН України.

3.15. Оцінювання результатів навчання може здійснюватися очно або дистанційно з використанням можливостей інформаційно-комунікаційних (цифрових) технологій, зокрема відеоконференцзв'язку та інструментарію оцінювання, визначеного освітньою програмою Коледжу.

3.16. Облік навчальних занять і результатів навчання учнів під час дистанційного навчання здійснюється відповідно до законодавства (в академічному журналі, залікових книжках). За рішенням педагогічної ради Коледжу для організації дистанційного навчання може використовуватися електронний розклад занять, електронний академічний журнал/відомості.

3.17. Облік робочого часу та оплата праці педагогічних працівників, які організують дистанційне навчання, здійснюється відповідно до законодавства у сфері фахової передвищої освіти.

3.18. Під час надзвичайних обставин освітній процес у Коледжі за рішенням педагогічної ради може організуватися у спосіб, за якого окремі теми з навчального предмету (інтегрованого курсу) частиною студентів вивчаються очно, іншою частиною - дистанційно (в асинхронному режимі, з можливістю надання студентам підтримки шляхом проведення консультацій в синхронному режимі). При цьому визначається черговість очного та дистанційного навчання з метою забезпечення рівних умов для здобуття освіти.

3.19. Якщо під час надзвичайних обставин для осіб з особливими освітніми потребами, зважаючи на порушення або інші особливості їх розвитку, не може бути проведено оцінювання результатів навчання з використанням технологій дистанційного навчання, таке оцінювання може здійснюватися очно після завершення/послаблення карантинних обмежень (у межах навчального року або до початку нового навчального року).

IV. Забезпечення дистанційного навчання

4.1. Навчально-методичне забезпечення дистанційного навчання включає: змістовне, дидактичне та методичне наповнення електронних освітніх ресурсів з навчальних предметів (інтегрованих курсів).

4.2. Навчально-методичне забезпечення дистанційного навчання охоплює:

– методичні (теоретичні та практичні) рекомендації для розроблення та використання педагогічно-психологічних та інформаційно-комунікаційних технологій дистанційного навчання;

– критерії, засоби і системи контролю якості дистанційного навчання;

– змістовне, дидактичне та методичне наповнення веб-ресурсів (дистанційних курсів) навчального плану/освітньо-професійної програми спеціальності.

4.3. Педагогічні працівники Коледжу, які беруть участь в організації дистанційного навчання, повинні підвищувати свою кваліфікацію для якісної організації та достатнього володіння технологіями дистанційного навчання.

4.4. Апаратно-програмне забезпечення дистанційного навчання охоплює:

– апаратні засоби (персональні комп'ютери, мережеве обладнання, джерела безперебійного живлення, сервери, обладнання для відео-конференц-

зв'язку тощо), які забезпечують розроблення і використання веб-ресурсів навчального призначення, управління освітнім процесом та необхідні види взаємодії між суб'єктами дистанційного навчання у синхронному і асинхронному режимах;

– інформаційно-комунікаційне забезпечення з пропускнуою здатністю каналів для надання всім суб'єктам дистанційного навчання цілодобового доступу до веб-ресурсів і веб-сервісів та реалізації освітнього процесу в синхронному та асинхронному режимах; також донесення інформації до студентів й зворотній зв'язок можливі за допомогою соціальних мереж (Viber, Telegram тощо) та електронної пошти;

– програмне забезпечення загального і спеціального призначення (зокрема, для осіб з особливими потребами), яке має бути ліцензійним або побудованим на програмних продуктах з відкритими кодами;

– веб-ресурси навчальних дисциплін, що необхідні для забезпечення дистанційного навчання (електронні навчальні комплекси) можуть містити:

✓ методичні рекомендації щодо їх використання, послідовності виконання завдань, особливостей контролю тощо;

✓ документи планування освітнього процесу (навчальні плани, розклади занять);

✓ відео- та аудіозаписи лекцій, семінарів тощо;

✓ мультимедійні лекційні матеріали;

✓ термінологічні словники;

✓ практичні завдання із методичними рекомендаціями щодо їх виконання;

✓ віртуальні лабораторні роботи із методичними рекомендаціями щодо їх виконання;

✓ віртуальні тренажери із методичними рекомендаціями щодо їх використання;

✓ пакети тестових завдань для проведення контрольних заходів, тестування із автоматизованою перевіркою результатів, тестування із перевіркою викладачем;

✓ ділові ігри із методичними рекомендаціями щодо їх використання;

✓ електронні бібліотеки чи посилання на них;

✓ дистанційний курс, що об'єднує зазначені вище веб-ресурси навчальної дисципліни єдиним педагогічним сценарієм;

✓ інші ресурси навчального призначення.

4.5. Для забезпечення дистанційного навчання учнів в закладі освіти можуть створюватися власні електронні освітні ресурси або використовуватися інші електронні освітні ресурси, що підлягають перевірці самим закладом освіти (щодо відповідності державним стандартам освіти, типовим освітнім і модельним навчальним програмам, мові освіти, іншим вимогам законодавства у сфері загальної середньої освіти).

4.6. Електронний журнал академічної групи використовується закладом освіти за умови наявності відповідного технічного забезпечення та дотримання вимог законодавства щодо захисту інформації.

4.7. Дистанційна форма навчання, має бути включена до внутрішньої системи забезпечення якості освіти механізм моніторингу та контролю якості дистанційного навчання.

V. Особливості організації освітнього процесу

з використанням технологій дистанційного навчання

5.1. Технології дистанційного навчання використовуються в організації освітнього процесу за будь-якою формою навчання для методичного та дидактичного забезпечення самостійної роботи, контрольних заходів, а також під час проведення навчальних занять.

5.2. Технології дистанційного навчання можуть використовуватись при проведенні навчальних занять через мережу Інтернет під час карантину, вивченні факультативних дисциплін, участі у дистанційних олімпіадах, отриманні консультацій тощо.

5.3. Для організації освітнього процесу на основі технологій дистанційного навчання Коледж використовує поширені вебресурси та засоби зв'язку: Zoom, Moodle, Google Classroom, Google Meet, Viber, Telegram тощо.

5.4. За допомогою цієї системи через Інтернет студент має можливість ознайомитися з навчальним матеріалом, який представлений у вигляді різноманітних інформаційних ресурсів (текст, відео, анімація, презентація, електронний посібник), виконати завдання та відправити його на перевірку, пройти тестування тощо. Викладач може самостійно створювати електронні курси та проводити навчання, надсилати повідомлення студентам, розподіляти та перевіряти завдання, вести електронні журнали обліку оцінок, налаштовувати різноманітні ресурси курсу тощо.

5.5. Доступ до ресурсів системи дистанційного навчання (СДН) у Коледжі персоналізований. Логін і пароль для входу в систему учасники освітнього процесу отримують після реєстрації в ній. Кожен користувач СДН має доступ лише до тих електронних навчальних курсів, на які він зареєстрований для участі в освітньому процесі. Користувачі СДН персонально несуть відповідальність за конфіденційність зберігання логінів і паролів.

5.6. За допомогою технологій дистанційного навчання в Коледжі можна здійснювати внутрішній моніторинг забезпечення якості освітньої діяльності та якості фахової перед вищою освітою.

5.7. При організації освітнього процесу за будь-якою формою навчання технології дистанційного навчання можуть використовуватись для методичного та дидактичного забезпечення самостійної роботи, контрольних заходів, а також при здійсненні навчальних занять.

VI. Фінансові відносини в сфері дистанційного навчання

6.1. Фінансування в системі дистанційного навчання здійснюють відповідно до чинного законодавства України.